

Til Line Barfod (Ø)

Politikersvar til Teknik- og Miljøforvaltningens borgmester Line Barfod (Ø) Opfølgende spørgsmål vedr. beskæftigelsesklausulen.

Teknik- og Miljøforvaltningens borgmester Line Barfod (Ø) stillede på Økonomiudvalgsmøde den 8. april spørgsmål til hvem der håndhæver beskæftigelsesklausulen. Svaret på dette spørgsmål er vedlagt denne sag som bilag 1. Den 29. april modtog Koncernservice to opfølgende spørgsmål:

"Hvad er baggrunden for at det er indkøberne ude i forvaltningerne, der skal kontrollere overholdelse af Beskæftigelsesklausulen og ikke den fælles kontrolenhed, som kontrollerer de øvrige klausuler? Hvor ofte sker det, at indkøberne ude i forvaltningerne opkræver bod hos leverandører, der ikke overholder beskæftigelsesklausulen?"

Økonomiforvaltningens svar

Det er kontraktholderne på de enkelte kontrakter, der har ansvaret for at kontrollere beskæftigelsesklausulen og sanktionere brud på denne.

Spørgsmålet er delt op i hhv.

Ad 1): Hvad er baggrunden for, at det er indkøberne ude i forvaltningerne, der skal kontrollere overholdelse af Beskæftigelsesklausulen og ikke den fælles kontrolenhed, som kontrollerer de øvrige klausuler?

Og Ad 2). Hvor ofte sker det, at indkøberne ude i forvaltningerne opkræver bod hos leverandører, der ikke overholder beskæftigelsesklausulen?"

Ad 1) Den oprindelige klausul " Kontraktklausul vedr. beskæftigelse af praktikanter" er fra 2014, før KK havde en kontrolenhed. Opfølgningen på disse kontraktvilkår lå, som i dag, hos kontraktholder i forvaltningerne. Ved vedtagelsen af den reviderede beskæftigelsesklausul med krav om beskæftigelse af ledige og personer med handicap (august 2023), jf. bilag 2, blev der valgt en omkostningsneutral model, der stadfæstede praksis, herunder at opfølgningen på klausulkravene om beskæftigelse af ledige fortsat lå hos de enkelte kontraktholdere.

Ad 2) Det er fortsat de relevante kontraktholdere i de respektive forvaltninger, der har det konkrete tilsyn med leverandørens efterfølgende

26-05-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 9905

Dokumentnummer i F2
7906929

Sagsnummer eDoc
2025-0138066

Sagsbehandler
Søren Bünge Villadsen

overholdelse af kravet. "Indsatsteamet mod Social Dumping", der udfører kontroller på de øvrige klausuler, kan derfor ikke give fyldestgørende svar på, hvor ofte der har været bodsopkrævninger hos leverandører i de forskellige forvaltninger.

Det bemærkes, at der i beslutningen om den omkostningsneutrale model ligger en evaluering af klausulens brug og effekt. Denne påbegyndes i sommeren 2025.

Bilag

Bilag 1: Svar til Line Barfod (Ø) vedr. håndhævelse af beskæftigelsesklausulen stillet på ØU 8. april

Bilag 2: Beslutning BR 23-03-2023 Beskæftigelse af personer med handicap

Til Line Barfod (Ø)

Politikersvar til Line Barfod (Ø) - Hvem håndhæver beskæftigelsesklausulen?

Line Barfod (Ø) har på Økonomiudvalgs mødet den 8. april 2025 under dagsordenspunkt nummer 20 "Meddelelser fra overborgmesteren" stillet følgende spørgsmål til bilag 12 om årsrapport fra indsats teamet mod social dumping:

"Hvem håndhæver beskæftigelsesklausulen?"

Økonomiforvaltningens svar

Det konkrete tilsyn med leverandørernes overholdelse af kravene i beskæftigelsesklausulen er pålagt de relevante kontraktejere i Københavns Kommune. Dette gælder både i forhold til kravet om ansættelse af ledige og ansættelse af medarbejdere med handicap.

Økonomiforvaltningen (ØKF) udbreder kendskabet til klausulen, hvor det er muligt, særligt i forbindelse med øvrig vejledning af forvaltningernes indkøbsorganisationer.

Jf. Beskæftigelsesklausulen af 12-02-2024 (bilag 1), så har kontraktejeren mulighed for at udstede bod svarende til 20.000 kr., hvis Leverandøren ikke fuldt ud har beskæftiget det påkrævede antal ledige personer, som det har været aftalt (hvilket er det samme som ved den tidligere version af klausulen). For manglende beskæftigelse af personer med handicap kan der udstedes bod for 2.000 kr. pr. manglende uge.

Bilag

Bilag 1: Kontraktklausul for beskæftigelse af personer med handicap og ledige personer (version 12-02-2024)

29-04-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 8778

Dokumentnummer i F2
7799967

Sagsnummer eDoc
2025-0121374

Sagsbehandler
Karsten Skjellerup

5. Beskæftigelse af personer med handicap (2023-0005299)

Borgerrepræsentationen har på mødet den 3. februar 2022 pålagt Økonomiforvaltningen at udarbejde et forslag om fremme af ansættelse af personer, som er visiteret til fleksjob eller personer med handicap i kommunens kontrakter. På den baggrund foreslås en omkostningsneutral ordning med nye målrettede krav til kommunens leverandører (model A) samt en mulig tilvalgsmodel B, der forudsætter finansiering. Det foreslås, at model A eller model B vælges og at medlemsforslaget hermed er håndteret.

Indstilling

Indstilling om,

1. at godkende den af Økonomiudvalget valgte Model A, der indebærer nye krav om ansættelse af personer med handicap i beskæftigelsesklausulen, jf. løsningsafsnittet,
2. at godkende, at ordningen evalueres efter to år med inddragelse af de relevante samarbejdspartnere for at afdække, om modellen er for bureaukratisk eller afholder potentielle og relevante bydere fra at byde på opgaver i Københavns Kommune,
3. at medlemsforslaget om fremme af ansættelse af personer, som er visiteret til fleksjob eller personer med handicap i kommunens kontrakter vedtaget på Borgerrepræsentationens møde den 3. februar 2022 jf. bilag 1, hermed er håndteret.

(Økonomiudvalget)

Problemstilling

Borgerrepræsentationen (BR) har den 3. februar 2022 pålagt Økonomiforvaltningen (ØKF), med inddragelse af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen samt Socialforvaltningen, udarbejde et forslag til politisk behandling om at fremme ansættelse af personer, som er visiteret til fleksjob eller personer med handicap i kommunens kontrakter.

En tidligere version af indstillingen er behandlet på Økonomiudvalgets (ØU) møde den 13. december 2022. Indstillingen er herefter revideret i overensstemmelse med ØU's bemærkninger til sagen. Ændringerne vedrører introduktion af en omkostningsneutral model, og en ny formulering om muligheden for at flytte eksisterende medarbejdere over på opgaver for Københavns Kommune (KK).

Det fremgår af motivationen for forslaget, at beskæftigelsen for personer med handicap ifølge en undersøgelse fra Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE) er faldet, og at gabet i beskæftigelse i forhold til personer på arbejdsmarkedet uden handicap er steget. Den nyeste VIVE rapport fra 2021 viser, at 61 pct. af personer med handicap er i beskæftigelse mod 86 pct. af personer uden handicap. Beskæftigelsesandelene for personer med større og mindre handicap er hhv. 39 og 74 pct. Beskæftigelsen er dog steget mere fra 2020 til 2021 for personer med handicap end for personer uden handicap (5,5 vs. 1,7 procentpoint).

Samtidig med, at der er et potentiale for at ansætte personer med handicap, har en række brancher og virksomheder vanskeligt ved at tiltrække nok arbejdskraft til at møde den aktuelle efterspørgsel efter virksomhedernes leverancer. En del af forklaringen på det manglende match mellem arbejdsgivere, der mangler arbejdskraft, og arbejdstagere med handicap, kan ifølge Danske Handicaporganisationer være manglende kendskab til og erfaring med ansættelse af mennesker med handicap og de etablerede beskæftigelsesordninger samt muligheder for støtte og rådgivning på området.

Løsning

For at fremme ansættelse af mennesker med handicap foreslås det, at der i beskæftigelsesklausulen fremover indgår en ny bestemmelse med målrettede krav om ansættelse af personer med handicap, og at beskæftigelsesklausulen anvendes i alle kontrakter over tærskelværdien, hvor der skønnes at være et beskæftigelsespotentiale (model A). De foreslåede ændringer i beskæftigelsesklausulen fremgår af bilag 2 markeret med rødt. Det foreslås, at ordningen evalueres to år efter opstart med henblik på eventuelle justeringer af ordningen.

Ordningen kan træde i kraft 1. august 2023, såfremt BR godkender de konkrete ændringer af beskæftigelsesklausulen.

Herefter beskrives en tillægsmodel (model B), der forudsætter finansiering. Model B er et forslag om udvidet service fra kommunen relateret til ansættelse af personer med handicap, da der i model B - som supplement til den beskrevne model A - også indføres en forpligtelse for leverandøren om deltagelse i obligatorisk partnerskabsdialog om opfyldelsen af beskæftigelsesklausulen og eventuel yderligere beskæftigelse af personer med handicap ud over det fastsatte krav. Derudover giver forslaget i model B endvidere mulighed for at leverandøren/virksomheden kan få yderligere konkret praktisk vejledning ift. ansættelse af personer med handicap. De foreslåede ændringer vedrørende model B i beskæftigelsesklausulen fremgår af bilag 2 markeret med grøn.

Model A: Nye krav om ansættelse af personer med handicap i beskæftigelsesklausulen

Model A indebærer, at leverandøren i beskæftigelsesklausulen forpligtes til, at en eller flere personer med handicap medvirker til opfyldelse af kontrakten. Det nye krav kan opfyldes af leverandøren ved anvendelse af fx personer i fleksjob eller ansatte, der enten er på førtidspension med løntilskud (skånejob), i beskyttet beskæftigelse, bevilliget personlig assistent, under isbryderordningen, bevilget tilskud til hjælpemidler eller er ansatte med mentorstøtte samt personer ansat efter de sociale kapitler i overenskomsterne mm.

Herved reserveres en del af beskæftigelsespotentialet i kommunens kontrakter til personer med handicap. Det giver både en øget beskæftigelse i denne målgruppe og generelt øget kendskab til og erfaring med området hos kommunens leverandører.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at definitionen af begrebet "Person(er) med handicap" er defineret i overensstemmelse med FN's konvention, da definitionen vil indebære frihed for kommunens leverandører til at opfylde kravet inden for denne brede forståelse af begrebet. Alternativet er, at bestemmelsen bliver begrænset til kun at omfatte konkrete beskæftigelsesordninger som fx fleksjob og handicapkompenserende ordninger og herved afskæres en del af målgruppen fra indsatsen. Det er derfor anbefalingen, at det brede begreb fastholdes, men indgår i den planlagte evaluering efter to år.

Opfyldelse af beskæftigelseskravet kan ske ved, at leverandøren foretager nye rekrutteringer til opgaveløsningen for KK eller efter en konkret vurdering af mulighederne herfor ved allokering af medarbejdere med handicap, der allerede er ansat i virksomheden. Leverandøren kan foretage eventuelle nye rekrutteringer til opfyldelse af klausulkravet på egen hånd, eller i dialog med fx KK's jobcenter.

Kravet om beskæftigelse af personer med handicap bortfalder, hvis virksomheden på trods af rimelige bestræbelser ikke har kunnet rekruttere egnede kandidater.

Dimensionering af kravet

Fastsættelse af størrelsen på kravet skal i den enkelte kontrakt ske efter en konkret vurdering af potentialet for ansættelse af personer med handicap. I de tilfælde, hvor der afholdes markedsdialog forud for kontraktindgåelse, er det oplagt, at det konkrete potentiale drøftes med leverandørerne.

Fastsættelse af kravene i beskæftigelsesklausulen skal samlet set være proportionelle med opgavens omfang og beskæftigelsespotentiale, og skal ske under hensyntagen til, om der også stilles krav om uddannelse efter uddannelsesklausulen. Hvis det ikke vurderes muligt og proportionalt at stille krav om ansættelse af personer med handicap, kan den konkrete kontrakt undtages fra kravet.

Vurderingen af beskæftigelsespotentialet foretages af den forvaltning, der er part i kontrakten. ØKF udarbejder, med inddragelse af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, som grundlag for vurderingen en skriftlig vejledning. I kontraktperioden foretager den relevante kontraktejer i KK tilsyn med leverandørens overholdelse af kravet, som det også sker i dag i forbindelse med kravet om ansættelse af ledige personer og uddannelsesklausulen.

Obligatorisk vurdering af beskæftigelsespotentiale

Beskæftigelsesklausulen anvendes fremover efter en konkret vurdering af beskæftigelsespotentialet i alle kontrakter, der har en varighed på mindst seks måneder og overstiger en samlet værdi på 5 mio. kr. og herunder en lønsam på 3-4 mio. kr. afhængig af kontrakttype. Kravet anvendes på rammeaftaler, såfremt rammeaftalen garanterer leverandøren en omsætning over tærskelværdien, eller såfremt det enkelte træk på rammeaftalen overstiger tærskelværdien. Såfremt kontrakten indeholder et beskæftigelsespotentiale, anvendes beskæftigelsesklausulen uanset, om der i kontrakten også skønnes at være et uddannelsespotentiale. Beskæftigelsesklausulen anvendes dermed parallelt med uddannelsesklausulen og ikke som hidtil som et alternativ til uddannelsesklausulen.

Model B: Mulighed for udvidet service og partnerskab mellem leverandører og KK om ansættelse af personer med handicap

I model A skal kommunens leverandører leve op til de krav, der stilles i en skærpet beskæftigelsesklausul med de eventuel kontraktlige sanktionsmuligheder, hvis ikke klausulen overholdes.

I model B etableres derudover et obligatorisk partnerskab om virksomhedens opfyldelsen af klausulen (ansættelse af personer med handicap). Model B kræver finansiering, da det afprøves om kommunen ved at investere i et partnerskab kan understøtte ansættelse og fastholdelse af personer med handicap i beskæftigelse i øget omfang. Det forventes, at model B vil sikre arbejdskraft via øget service til virksomhederne og en øget andel af personer med handicap på arbejdsmarkedet.

Investeringen ved model B sikrer, at leverandørerne og virksomhederne får adgang til:

Praktisk vejledning om handicapkompenserende ordninger og støttemuligheder ift. at ansættelse af medarbejdere med handicap

Konkret vejledning om handlemuligheder ved forskellige handicap i en specifik arbejdsfunktion / arbejdsplads

Mulighed for opfølgning på arbejdspladsen / efterværn for de virksomheder, der ansætter personer med handicap

Omvendt formidling af personer med handicap til konkrete virksomheder.

Model B har yderligere et potentiale i forhold til:

At flere virksomheder end de virksomheder/leverandører, der bliver omfattet af en skærpet beskæftigelsesklausul, efterspørger ovenstående udvidede service ift. (øget) ansættelse af personer med handicap

At virksomheder/leverandører, der er omfattet af klausulen, ønsker at tage et større socialt ansvar (med den rette vejledning/service) ift. at ansætte personer med handicap ud over det antal, som de måtte være forpligtiget til.

De foreslåede ændringer i beskæftigelsesklausulen ved model B fremgår af bilag 2 markeret med grøn. Model B vurderes at øge effekten af indsatsen.

Det er foreløbigt estimeret, at KK årligt indgår ca. 160 nye kontrakter over tærskelværdierne for ordningen med den reviderede beskæftigelsesklausul. Vurderingen er dog forbundet med en vis usikkerhed, da kommunen ikke har en central registrering af alle kontrakter, og da kontrakterne endnu ikke enkeltvis er screenet for potentiale for beskæftigelse af personer med handicap.

Intern registrering af kontrakter med beskæftigelsesklausuler i KK

For at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen kan indkalde virksomheder til deltagelse i partnerskabsmøder i model B, og for at kommunen kan monitorere den samlede beskæftigelseseffekt af ordningen, pålægges alle forvaltninger ved kontraktindgåelse at registrere kontrakter med beskæftigelsesklausuler i et centralt system. Registreringen sker af praktiske årsager i samme system, som forvaltningerne i dag skal registrere kontrakter med uddannelsesklausuler og kontrakter, der i øvrigt skal registreres i Kvantum.

Betydning for kommunens leverandører

For så vidt angår små- og mellemstore virksomheders (SMV) muligheder for at efterleve ordningen, så er der i tilrettelæggelse af kravene i forslaget efterstræbt en balance mellem på den ene side at sikre en effekt af indsatsen, og på den anden side ikke stille krav, som kun kan efterleves af få leverandører. Endvidere dimensioneres kravene i den enkelte kontrakt efter kontraktens størrelse, således at der ikke pålægges leverandøren forpligtelser, som går videre end leverancen til KK. Endelig er små kontrakter under 5 mio. kr. og under seks mdr. undtaget fra kravene. Samlet set vil ordningen på de omfattede kontrakter dog indebære nye krav til kommunens leverandører og herunder SMV'er.

Høring af interessenter (Bemærk, at høringen tager udgangspunkt i implementering af model B – dvs. kombinationen af kontraktkrav og øget service via obligatoriske partnerskabsmøder mv. jf. tidligere indstilling vedlagt som bilag 4)

Sagen er udarbejdet med input fra Dansk Erhverv (DE) og Danske Handicaporganisationer, der er paraplyorganisation for en række handicaporganisationer. Positivt høringssvar fra Danske Handicaporganisationer er vedlagt som bilag 3.

Sagen har endvidere været i formel høring hos Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Dansk Industri (DI) og DE.

FH og DI har ikke afgivet egentlige høringssvar, men FH har telefonisk oplyst, at de ser positivt på forslaget.

DE har afgivet et høringssvar til en tidligere udgave af forslaget til ændring af beskæftigelsesklausulen. DE angav bl.a. i høringssvaret, at KK generelt bør være opmærksom på den samlede mængde af krav og klausuler i kommunens kontrakter i forhold til hensyn om at sikre en effektiv konkurrence, og at DE som grundprincip mener, at virksomheder skal være frie til at kunne ansætte og afskedige personer med afsæt i den enkeltes kompetencer i forhold til et job. Konkret angav DE også, at det brede handicapbegreb i første udkast til løsningsbeskrivelse var for uklart i forhold til udbudsrettens krav, og at der kunne være en GDPR-udfordring for virksomhederne med at registrere medarbejdere med handicap. Indstillingen er herefter tilpasset på baggrund af DE's kommentar, idet handicapbegrebet er blevet præciseret med henvisning til FN's definition heraf, og mulighederne for at anvende de etablerede beskæftigelsesordninger, som virksomhederne gerne må registrere, er blevet fremhævet.

DE og DI er også blevet inviteret til at afgive høringssvar om den endelige indstilling, men har ikke afgivet høringssvar ved denne lejlighed.

Økonomi

Model A forudsætter ikke finansiering.

Model B forudsætter finansiering, og der vil blive udarbejdet forslag med *forskellige* modeller herfor til behandling i forbindelse med Overførelsessagen 2022-2023.

Videre proces

Såfremt ØU vælger model A, går sagen direkte videre til godkendelse i BR.

Såfremt ØU tilvælger model B, vil der blive fremlagt budgetnotat til finansiering i Overførelsessagen 2022-2023. Hvis udvalget godkender model B, og forslaget ikke opnår finansiering ved overførelsessagen 22-23 vil model A forelægges BR til godkendelse. Hvis forslaget opnår finansiering vil ØU og BR blive forelagt en separat sag herom.

Såfremt (ØU og) BR efterfølgende godkender de konkrete ændringer af beskæftigelsesklausulen vil de ændrede klausuler for Model A kunne træde i kraft 1. august 2023, og for Model B vil de ændrede klausuler kunne træde i kraft pr. 1. januar 2024.

Søren Hartmann Hede /Mads Grønvall
Oversigt over politisk behandling

Økonomiforvaltningen indstiller over for Økonomiudvalget,

1. at Økonomiudvalget vælger mellem følgende modeller:

Model A: Der indebærer nye krav om ansættelse af personer med handicap i beskæftigelsesklausulen, jf. løsningsafsnittet, eller

Model B: Der indebærer nye krav om ansættelse af personer med handicap i beskæftigelsesklausulen samt udvidet service og partnerskab mellem leverandører og Københavns Kommune om ansættelse af personer med handicap, jf. løsningsafsnittet.

2. at medlemsforslaget om fremme af ansættelse af personer, som er visiteret til fleksjob eller personer med handicap i kommunens kontrakter vedtaget på Borgerrepræsentationens møde den 3. februar 2022 jf. bilag 1, hermed er håndteret.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet den 21. februar 2023

Indstillingen blev udsat med henblik på behandling på et senere møde i Økonomiudvalget.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet den 14. marts 2023

Der var ønske om afstemning om valg af model i indstillingens 1. at-punkt.

Der var 10 stemmer for model A.

For stemte: A, Ø, C, B, F og V.

Imod stemte: I.

Det Konservative Folkeparti fremsatte følgende ændringsforslag om tilføjelse af nyt at-punkt:

"At ordningen evalueres efter to år med inddragelse af de relevante samarbejdspartnere for at afdække, om modellen er for bureaukratisk eller afholder potentielle og relevante bydere fra at byde på opgaver i Københavns Kommune."

Det af Det Konservative Folkeparti fremsatte ændringsforslag blev godkendt uden afstemning.

Model A i indstillingens 1. at-punkt samt indstillingens 2. at-punkt blev herefter anbefalet over for Borgerrepræsentationen uden afstemning.

Beslutning

Borgerrepræsentationens beslutning i mødet den 23. marts 2023

Det Konservative Folkeparti fremsatte følgende ændringsforslag som tilføjelse til 1. at-punkt:

"dog således at tærskelværdien hæves fra 5 til 10 mio. kr."

Det af Det Konservative Folkeparti fremsatte ændringsforslag blev forkastet med 38 stemmer imod 15. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: C, V, I og O.

Imod stemte: Ø, A, B, F og Å.

Indstillingen blev herefter godkendt uden afstemning.

Bilag

Bilag 1 - Medlemsforslag

Bilag 2 - Kontraktklausul for beskæftigelse af ledig og personer med handicap (003)

Bilag 3 - Høringssvar til Københavns Kommune fra Danske Handicaporganisationer

Bilag 4 - Tidligere ØU-indstilling punkt 12 Beskæftigelse til mennesker med handicap (2022-0329213) den 13. december 2022